CC BY NC SA

Com puc arribar a final de mes? Quin és el meu pressupost?

Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats

Competència 1 a desenvolupar

4. Conèixer què és un pressupost personal, planificant-lo i duent a terme la seva gestió efectiva, identificant i classificant despeses i ingressos, així com plantejant el lloc que l'estalvi ha d'ostentar dins del mateix i sent capaç de llegir i entendre els documents que actuen de suport d'ingressos i despeses, com el contracte de treball, la nòmina, les factures i rebuts de compra o préstec, tiquets, els contractes de lloguer, d'assegurança i els fulls de reclamació, valorant, a més, les opcions reservades per a capitalitzar els estalvis a través d'actius financers, una vegada analitzades i comparades les seves característiques de risc, rendibilitat i liquiditat, en un entorn d'inversió diversificat.

Descriptors: CCL2, CCL3, STEM3, STEM4, CD1, CD5, CPSAA1, CPSAA5, CE3, CCEC3.

Criteris d'avaluació

4.1. Elaborar i utilitzar el pressupost personal com a instrument per a millorar les finances personals, utilitzant plantilles o aplicacions per a calcular en situacions quotidianes, els diferents tipus d'ingressos i despeses i la seva evolució, identificant aquelles despeses més elevades o no necessaris, determinant la necessitat d'incrementar els ingressos, avaluant la capacitat d'endeutament i establint un pla d'estalvi davant possibles situacions imprevistes.

4.2. Preparar els documents relacionats amb una operació simulada de compravenda, com ara factures, albarans i rebuts.

4.3. Diferenciar i seleccionar entre diferents productes financers, oferts per entitats financeres de l'entorn pròxim, aquells que millor s'adaptin a diferents finalitats d'estalvi, coneixent la relació entre rendibilitat i risc i les condicions de liquiditat pactades.

4.4. Resoldre, a manera de reptes plantejats, situacions relacionades amb un contracte de treball i una nòmina i investigar i seleccionar aquella informació que considera rellevant per a resoldre de manera argumentada els reptes plantejats, de manera individual o en col·lectivitat.

Sabers bàsics vinculats

- El meu pressupost personal. Ingressos. Despeses. Estalvi.
- Llegir i entendre documents: les meves factures i rebuts. Tràmits quotidians.
- Actius financers: risc i diversificació. Rendibilitat i liquiditat.
- Llegir i entendre documents: el meu contracte de treball, la meva nòmina.

Context de desenvolupament

Personal i social

Dinàmiques de presa de consciència

Es proposa presentar aquesta situació d'aprenentatge a partir de documents reals (o simulats) que presenta el professorat: (es poden projectar o donar impresos)

1. Una factura de compra de material escolar
2. Una factura de llum
3. Una factura de wifi-mobil
4. Un tiquet de compra
5. Una nòmina senzilla
6. Un extracte bancari

Es poden afegir més documents.
Es demana qui coneix aquests documents i quina informació ens donen.

A partir d'aquesta reflexió plantejam les següents preguntes:
Pot aquesta persona pagar-ho tot?
I jo com puc arribar a final de mes?
Quin és el meu pressupost? Cóm ho puc calcular? Puc estalviar?
Aquest treball es pot fer amb parelles o individual. Cada alumne o parella ha de tenir els seus productes finals:
Producte final 1: Fer targetes de colors (joc de cartes), tipus glossari amb els conceptes de tot el tema. Cada targeta tendrà per la part de davant el nom i un dibuix, i per darrera el concepte redactat en boli negre i un exemple redactat amb boli blau.
Les cartes seran de 5 colors:

- Cartes verdes: ingressos

CC BY NC SA

- Cartes roses: despeses
- Cartes blaves: estalvi i formes d´estalvi.
- Cartes grogues: documents
- Cartes blanques: altres conceptes.

Producte final 2: Fer una fulla de càlcul per calcular el pressupost personal (simulat) i l´estalvi d'un mes. (no és necessari fer la fulla de càlcul amb ordinador, també pot ser manual.
En aquest moment es presenta la rúbrica d'avaluació que utilitza el professorat.

Instruccions i material

Producte final 1: Cartes de colors: L'alumnat haurà de disposar de cartolines de colors: rosa, verd, blava, groga, blanca.
Producte final 2: fulla de càlcul
Un ordinador que tengui accés a internet per fer la fulla de càlcul.
Si no, es pot fer manual.

Descripció i planificació de la tasca o tasques. Tipus i característiques del producte o productes obtinguts

Una vegada presentada la idea es fan les parelles o queden individuals.
Producte final 1: Joc de cartes de colors.
El professorat anirà explicant els diferents conceptes (despesa, ingrés, estalvi, factura, rebut, nòmina, impost, despesa seguretat social, a partit d´uns materials, o documents reals i es pot fer una lectura compartida i entre tots aprendre els conceptes, al mateix temps els alumnes aniran fent les cartes. (una carta per cada concepte)
Una vegada acabada la feina es pot fer una exposició oral i cada alumne ha de explicar un concepte diferent.
Producte final 2: El meu pressupost. Fulla de càlcul. (depèn dels aprenentatges a matemàtiques o a tecnologia i digitalització)
En primer lloc, s´haurà de repassar com es fa una full de càlcul senzill (sumes i restes)
Farem la fulla de càlcul plantilla a partir de les cartes de colors.
Una vegada feta es pot fer una simulació amb dades facilitades pels professors.
Es pot facilitar la renda mitjana del IN i fer diferents supòsits: a partir de una renda concreta què puc gastar?, quan puc gastar si vull estalviar x? etc.
Es pot reflexionar de la importància de saber els ingressos per poder gastar i més endavant relacionar les despeses amb el consum responsable.

Procediments de retroacció, revisió i supervisió

Fase d'iniciació i coneixements previs: l'observació directa i les valoracions d'aquesta part aniran encaminats a què l'alumnat entengui el que se li proposa.
Fase de producció producte final 1: durant aquesta fase el professor revisa les cartes de cada alumne/parella i escolta les exposicions, valorant la comprensió dels conceptes.
Fase de producció producte final 2: durant aquesta fase el professor revisa l´elaboració de la fulla de càlcul.

Procediment d'avaluació final, qualificació i transferència del coneixement

El professor i l´alumne realitzaran l'avaluació del producte final amb les rúbriques que han estat acordades o presentades a la dinàmica d'iniciació.
- Rúbrica per la valoració del producte final 1: les cartes de colors (rúbrica de professor).
- Rúbrica per la presentació oral: s'emplenarà (rúbrica de professor, d'autoavaluació).
- Rúbrica per la valoració del producte final 2: La fulla de càlcul.
(Es pot fer una única rúbrica per tot)
Qualificació: es tindran en compte tant les activitats de comprovació com els resultats de les rúbriques de l'avaluació final.
Difusió del treball: Els alumnes poden compartir la seva fulla de càlcul amb les seves famílies.
Transferència del coneixement: Aquesta metodologia de cartes de colors es pot emprar per fer glossari de tot el curs per repasar conceptes. Afegint els colors lila pels temes de sostenibilitat i taronges pels temes de consum. També es pot emprar a altres assignatures.